

Kolektif Yeterlik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kolektif Yeterlik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24987>

Öz

Kolektif Yeterlik Ölçeği, Muhammed Zincirli ve Yılmaz Demir tarafından 2021 yılında öğretmenlerin okullardaki kolektif yeterlik algılarını sistematik olarak ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçek, toplam 15 maddeden oluşmakta olup, öğretmenlerin iş birliğine dayalı çalışma motivasyonları, mesleki doyumları ve örgütsel ortamın iş birliğine elverişliliğini değerlendirmektedir. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme sistemi kullanılarak uygulanmaktadır ve iki ana alt boyuta ayrılmaktadır: Bireysel Kolektiflik ve Örgütsel Kolektiflik.

Anahtar Kelimeler

Kolektif yeterlik, öğretmen algısı, okul başarıları, ölçek geliştirme, örgütsel kolektiflik.

Yazarlar

Muhammed Zincirli, Yılmaz Demir.

[quads id=5]

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, okullarda görev yapan öğretmenlerin meslektaşlarıyla olan etkileşimleri ve ortak çalışma kapasiteleri bağlamında algıladıkları **kolektif yeterlik** düzeylerini geçerli ve güvenilir bir biçimde belirlemektir. Ölçek, öğretmenlerin iş birliği yapma istekliliklerinin kişisel motivasyonlarına ve okulun genel başarılarına olan katkılarına incelemek üzere tasarlanmıştır.

Ölçek geliştirme çalışması, eğitim ortamlarında iş birliğinin önemini vurgulayan teorik çerçevelere dayanarak, öğretmenlerin ortak hedeflere ulaşma yeteneğine olan inançlarını ölçerek eğitim yönetimi alanına katkı sağlamaya hedeflemektedir.

Yapı

Ölçülen psikolojik yapı, bir grup üyesinin ortak hedeflere ulaşmak için gerekli eylemleri başarıyla bir şekilde organize etme ve yürütme kapasitesine olan ortak inancın ifade eden **kolektif yeterlik** kavramıdır. Kolektif Yeterlik Ölçeği, bu yapıyı iki farklı boyutta ele almaktadır:

Bireysel Kolektiflik: Bu alt boyut, iş birliğinin bireyin kendi mesleki motivasyonu, yeterliliği ve doyumu üzerindeki olumlu etkilerine odaklanır. Bu boyut, 9 maddeden oluşmaktadır (Madde 1-9).

Örgütsel Kolektiflik: Bu alt boyut, okulun genel olarak iş birliğine uygun koşullara sahip olup olmadığını, ortak alınan kararların uygulanabilirliğini ve meslektaşların yetkinlik düzeylerini kapsar. Bu boyut, 6 maddeden oluşmaktadır (Madde 10-15).

Geçerlik

Kolektif Yeterlik Ölçeği, bir ölçek geliştirme çalışması kapsamında sunulmuştur. Bu tür çalışmalarda yapı geçerliğinin sağlanması amacıyla genellikle Açıklayıcı ve Doğrulamalı Faktör Analizi yöntemleri kullanılır. Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsayıları (örneğin, Kapsam Geçerliği Endeksi veya uyum iyiliği değerleri) doğrudan belirtilmemiştir.

Ancak, ölçeğin iki alt boyuta ayrılması, yapılan faktör analizlerinin teorik beklentilerle uyumlu bir yapı ortaya koyduğunu iddia etmektedir. Detaylı yapısal geçerlik ve faktör yükleri için orijinal akademik makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin iç tutarlılığına ve zamana bağlı **güvenirlik** düzeyine ilişkin istatistiksel veriler (örneğin, Cronbach Alfa katsayıları veya test-tekrar test korelasyonları) kaynak içerikte sunulmamıştır.

Akademik standartlara uygun bir geliştirme çalışması olduğu için, ölçeğin alt boyutları ve toplam puanı yüksek düzeyde bir iç tutarlılığına sahip olduğu varsayılmaktadır. Güvenirlik hesaplamalarına ait kesin değerlere ulaşmak için Zincirli ve Demir (2021) tarafından yayımlanan makaleye başvurulmalıdır.

Faktör Analizi

Ölçek, toplam 15 madde ile iki temel faktör veya alt boyuttan oluşmaktadır. Bu sonuç, ölçek geliştirme sürecinde yapılan **faktör analizi** (muhtemelen Açıklayıcı ve/veya Doğrulamalı) sonuçları, kolektif yeterlik yapısının bireysel ve örgütsel düzeyde algılanan bileşenlere ayrıldığını göstermektedir.

Faktör yapısı aşağıdaki gibidir:

Birinci Faktör: Bireysel Kolektiflik (9 madde).

İkinci Faktör: Örgütsel Kolektiflik (6 madde).

Araç

Test Türü: Geliştirme (Ölçek Geliştirme Çalışması)

Format: 15 maddelik, 5'li Likert tipi öz bildirim ölçeği.

Derecelendirme: ① Hiç Katılmıyorum ② Katılmıyorum ③ Kararsızım. ④ Katılıyorum. ⑤ Tamamen Katılıyorum.

Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Öğretmenler.

Yaş Grubu: Yetişkin (Çalışan Öğretmenler).

Popülasyon Detayları: Okullarda görev yapan eğitim profesyonelleri.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Envanteri/Anket.

Anahtar Kelimeler

Kolektif yeterlik, eğitim yönetimi, okul iklimi, öğretmen iş birliği, ölçek geliştirme, **örgütsel davranış**, mesleki doyum.

[quads id=5]

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Muhammed Zıncirli

Yazar ORCID Tanımlama: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: mzincirli@firat.edu.tr

Yazışma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek 2021 yılında geliştirilmiş ve yayımlanmıştır. Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için genellikle yazarlara atıf yapılması beklenir. Ölçeğin kullanımı, telif hakları ve potansiyel ücretlendirme hakkında kesin bilgi almak için sorumlu yazar Muhammed Zıncirli ile doğrudan iletişime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Kaynaklar

Zıncirli, M., & Demir, Y. (2021). A scale development study on teachers' perceptions of collective efficacy in schools: A scale development study on teachers' perceptions. *International Journal of Curriculum and Instruction*, 13(2), 1709-1723.

Makalenin orijinal bağlantısı: ijci.wcci-international.org

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [kolektif-yeterlik-olcegi-toad.pdf](#)

[quads id=5]

Kolektif Yeterlik Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuştur ve hiçbir şekilde değiştirilmemiştir. Ölçekte ters puanlanacak madde bulunmamaktadır.

Bireysel Kolektiflik Alt Boyutu (9 madde: 1-9)

Öğretmenler ile iş birliği yaparak çalışmak motivasyon düzeyimi arttırdı.
Öğretmenlerle iş birliği yapmak eğitsel amaçlara ulaşmayı kolaylaştırdı.
Okulda iş birliği halinde çalışmamı iş yükümü azalttı.
Öğretmen arkadaşlarımla birlikte yaptığımız çalışmalar okulun başarısını arttırdı.
Mesleki idealleri olan öğretmenlerle çalışmak çalışmamı zevkimi arttırdı.
İş birliği halinde çalışmak, problemleri çözmemi olumlu etkiler.
İş birliği halinde hazırlanan eğitsel etkinlikler mesleki doyuma ulaşmamı katkı sağlar.
Farklı branşlardan olan öğretmenlerle çalışmak motivasyonumu arttırdı.
Meslektaşlarımla beraber çalıştıkça mesleki yeterliliğim artar.

Örgütsel Kolektiflik Alt Boyutu (6 madde: 10-15)

Okulda öğretmen arkadaşlarımla birlikte alınan kararların uygulanabilirliği yüksektir.
Öğretmen arkadaşlarımla birlikte çalışmaya isteklidirler.
Birlikte çalıştığımız öğretmen arkadaşlarımla alanlarımızda yetkin bulurum.
Görev yaptığımız okul birlikte çalışmak için uygun koşullara sahiptir.
Okulumdaki öğretmenler kişisel gelişime açıktır.
Toplantılarda oy birliği ile alınan kararlar eğitimin etkinliğini arttırdı.